

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA
UPRAVA ZA ZAŠTITU INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 80 (4)

IZDAN 20. avgusta 1922

PATENTNI SPIS ŠT. 430.

Friedrich Grünwald, Beč.

Postupak za dobijanje veštačkog kamena, naročito veštačkog mermera.

Prijava od 7. septembra 1921.

Važi od 1. januara 1922.

Pronalazak se odnosi na dobijanje predmeta od materija koji se vezuju sa vodom, kao portland-šljaka-mermer, cement, gips itd. sa ili bez dodatka kreča.

Bitnost pronalaska leži u osobenoj metodi postupanja pri samom vezivanju, usled čega se postiže veliki stepen očvršćavanja, tako da produkt u pogledu postojanosti, moći poliranja i tvrdoće prirodan kamen nadmašuje. Dalje ovim postupkom mogu se dobiti poboljšanja u pogledu strukture, bojenja, vlaknaste žilavosti.

Postupak sastoji se poglavito u tome, da se zrnasta struktura i izgled na kvarc veštačkog kamena, ne dobija, kao što je to do sada praktikovano, mešanjem strošenih delova kamena, peska i tome slično, već mešanjem razno obojenih partija istih hidrauličnih supstancu u određenom momentu vezivanja, pri kojoj periodi rada sa odmorom se naizmenično smenjuju, i pri daljem toku vezivanja jedan deo vode koji se iz mase izdvaja pomoću podloge ko a vodu upija, opet se u masu vraća.

Postupak ovaj objasniće se ovim primerom:

U drveni sud stave se na jedan deo težine vode dva dela težine materijala

koji se hoće da veže, i to u suvom stanju postepeno, ako bi se ovaj sastojao iz više komponenata, mora se prethodno dobro izmešati. Ova masa ostaje nedirnutu deset minuta, kako bi se ravnomerno vlaga uvukla. Potom se masa ravnomerno izmeša drvenom kutlačom, što mora biti svršeno za 20 minuta. Sad se doda lako rastvorljiva zemljasta farba, dok se ne dobije željeni ton, a za više bojno veštačko kamenje osobeno se spremi bojen materijal.

Ove partije materijala odvojeno se metu na podlogu upijajuću, a prevučena je lanenim platnom. Laneno platno ima zadaću da spreči vezivanje sa podlogom. Turanjem mase u ovom stadijumu na podlogu upijajuću ima cilj da spreči odlazanje vode, pošto laneno platno samo suvišnu vodu prima i upijajućoj podlozi predaje.

Materijal koji je na navedeni način spremljen sme najviše 20 minuta ovako da ostane, pa se zatim u komade izdubi i ovo se na potrebnu površinu slobodno smesti. Sada se smesa sa 1 delom odgovarajuće farbe preko komadja preseje, usled čega se ono više ili manje ovim presejom pokrije. Ovim se postizava da ma-

terijal dobije žilice, pošto se komadje smesti na gomilu, i to prema nameravanoj mustri ili se izmeša, ili se stavi u štrajfne.

Sad se masa mete na drugu upijajuću podlogu, koja je snabdevena jednim okvirom, koji ima da opredeli veličinu i debljinu veštačkom kamenu, i pomoću gipsanog valjka se izravna. Upijajuća podloga sastoji se iz ploče od gipsa, koja je prevučena lanenim platnom, preko koga je razapeta gaza. Gaza sprečava obrazovanje vazдушnih mehurića, koji bi površinu veštačkog kamena napravili neravnom.

Laneno platno kroz gazu uzima vlagu na sebe, koja postaje pritiskom valjka i predaje je dalje na gipsanu podlogu.

Dejstvo gaze i u drugom stepenu lanenog platna u ovom slučaju od osobene je važnosti, jer usled brzog odlaska izcedjene vlage crtež i žile u kamenu oštro se sačuvaju, dok u protivnom ne bi bili dovoljno jasni.

Sada se gaza izvuče i masa se ostavi najmanje dva dana nedirnutu. Nastaje vezivanje, pri čemu potrebna količina vode uzima se iz gipsane podloge.

Čeo postupak pri kome suvišnu vlagu podloga na se uzima i po potrebi natrag vraća, može se nazvati vezivanje pri konstantnoj vlazi.

Preimućstvo leži u tome, da sva potrebna voda za vezivanje, još u početku rada doda se, usled čega se postizava ravnomernost procesa i produkata.

Posle dvodnevnog ležanja može se platna sa podloge dići, i prvo glačanje može se preduzeti, nakon 3 do 4 dana dolazi

fino glačanje i materijal je gotov za prodaju.

Patentni zahtevi:

1. Postupak za dobijanje veštačkog kamena, naročito veštačkog mermera, naznačen time, da se vreme procesa vezivanja naizmenično menja sa perijodima mira i obrade; posle prve pauze suv materijal za vezivanje dodaje se prosejavanjem, i spravljen i u obličen predmet za vreme daljeg vezivanja stavlja se na upijajuću podlogu, koja jedan deo primljene vode opet masi vraća.

2. postupak kao traženje pod 1—, naznačen time, da pojedine ili razno obojene partije posle prvog mešanja i ako u vidu testa ali dosta tečnog, stavljaju se na upijajuću podlogu, gde kratko vreme ostanu, 20 minuta zatim se razdrobe u male komadje, event. sa farbom pomešano sredstvo za vezivanje preko komadja presije, pa dolazi na drugu podlogu, kako bi se dobio željen oblik ploče ili drugi, valjanjem valjka ili drugim sredstvima.

3. Postupak po traženju 1 ili 3, naznačen time, da radi dobijanja prvobitne mase, proseju se oko 2 dela težine materijala za vezivanje sa jednim delom težine vode, i posle pauze od 10 minuta dobro se izmeši.

4. Naprava radi izvršenja postupka po traženju 1—3 naznačen time što se sastoji od jedne upijajuće podloge od gipsa ili tome slično, koja je prevučena lanenim platnom i privremeno snabdevena sa prevlakom od gaze ili tome slično.